U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Ivo Pospíšila, soudce JUDr. Josefa Baxy a soudkyně JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **Y. P.**, zastoupen JUDr. Marošem Matiaškem, LL.M., advokátem se sídlem Ovenecká 78/33, Praha 7, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 5. 2021, č. j. OAM-170/ZA-ZA11-VL13-2021, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 25. 11. 2021, č. j. 1 Az 37/2021 - 26,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému se **nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

IV. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Maroši Matiaškovi, LL.M., advokátu se sídlem Ovenecká 78/33, Praha 7, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši **8.228 Kč**, která mu bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Dne 17. 3. 2021 žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany. Tvrzeným důvodem podání žádosti bylo neoprávněné stíhání za podporu ruského separatismu, přestože žalobce dle svého tvrzení pouze sdílel příspěvky podporující ruský jazyk a kritizující bývalého ukrajinského prezidenta. Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl žalobcovu žádost jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, neboť žalobce neprokázal, že v jeho případě nelze Ukrajinu považovat za bezpečnou zemi původu. Tvrzení o možném uvěznění označil za čistě účelová.

[2] Žalobu proti napadenému rozhodnutí Městský soud v Praze napadeným usnesením v souladu s § 37 odst. 5 s. ř. s. odmítl. Žalobce totiž ve lhůtě tří dnů ode dne doručení

výzvy neodstranil vadu žaloby, konkrétně nezaslal soudu její stejnopis opatřený vlastnoručním podpisem žalobce.

II. Obsah kasační stížnosti

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl usnesení krajského soudu kasační stížností z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadené usnesení městského soudu i napadené rozhodnutí žalovaného a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Současně požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 73 téhož zákona.

[4] Stěžovatel se domnívá, že městský soud neměl žalobu odmítnout pro absenci jeho vlastnoručního podpisu. Závěr, že žaloba byla svobodným, vážným a skutečným projevem jeho vůle, šlo dovodit i ze znalosti jeho případu, samotného sepsání celého textu žaloby a z identifikačních údajů stěžovatele. Dále stěžovatel namítá, že městský soud měl vyvinout více úsilí o jeho kontaktování, kupříkladu měl požádat žalovaného, zda nemá jiné kontaktní údaje na stěžovatele, a pokusit se výzvu doručit ještě jinými způsoby. Stěžovatel také argumentuje, že mu pro řízení o žalobě měl být ustanoven právní zástupce, což navrhl. Právní zástupce by jej následně pravděpodobně upozornil, že žalobu nepodepsal.

[5] Dle stěžovatele je válka na Ukrajině jakožto nová skutečnost důvodem pro prolomení pravidla zakotveného v § 75 odst. 1 s. ř. s. I v případě, kdyby byl stěžovatel povolán do ukrajinské armády, není vyloučeno udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 a odst. 2 písm. c) zákona o azylu z důvodu probíhajícího násilí v důsledku ozbrojeného konfliktu. Rovněž nesouhlasí se závěrem žalovaného, že Ukrajina již v době vydání napadeného rozhodnutí představovala bezpečnou zemi původu. Tento závěr je v rozporu s obavami, které předložil ve své žádosti, a také se zprávami o situaci v zemi původu.

[6] Žalovaný sdělil, že se k jednotlivým kasačním námitkám nebude vyjadřovat, neboť směřují proti procesnímu postupu soudu nebo věcnému přezkumu. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná. Jedná se však o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, a v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. je proto nejprve nutné posoudit, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního kasační soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS., v němž vymezil podmínky, za kterých je kasační stížnost přijatelná. Ve věci stěžovatele však tyto podmínky naplněny nejsou.

[8] Postup městského soudu odpovídal požadavkům kladeným ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu na obsahové a formální náležitosti žaloby, popsané např.

v rozsudku ze dne 26. 11. 2009, č. j. 6 Azs 29/2009 - 59, v němž soud mimo jiné konstatoval: *„[j]ak vyplývá z platné právní úpravy, jednou z povinných obecných náležitostí žaloby v řízení o rozhodnutí správního orgánu je vlastnoruční podpis žalobce (§ 65 odst. 1, § 71 odst. 1, § 37 odst. 3 s. ř. s.), případně jeho zástupce. V případě, že žalobce, resp. jeho zástupce, ani na základě usnesení předsedy senátu ve stanovené lhůtě žalobu nedoplní, stane se z původně odstranitelné procesní překážky neodstranitelná procesní překážka, neboť chybějící podpis znamená, že není možno zjistit, zda žaloba byla projevem žalobcovy vůle domáhat se tímto podáním u soudu ochrany svého veřejného subjektivního práva či nikoliv. Nepodepsaná žaloba brání soudu pokračovat v zahájeném řízení, a proto ji soud usnesením odmítne (§ 37 odst. 5 s. ř. s.).“* (obdobně viz rozsudek ze dne 2. 2. 2021, č. j. 1 Azs 360/2020 - 54.) V usnesení ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 Azs 209/2020 - 45, k tomu dodal, že *„soud musí mít před projednáním žaloby vždy postaveno najisto, že žaloba je skutečným projevem vůle toho, kdo ji podal. Tuto skutečnost soud nemůže dovozovat z nepřímých indicií.“* Námitka nedůvodnosti odmítnutí žaloby z důvodu absence podpisu stěžovatele je proto nepřijatelná.

[9] Ani námitka o nezákonném neustanovení zástupce není přijatelná. Městský soud v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Ans 6/2008 - 48) v napadeném usnesení vysvětlil, že samostatně nerozhodoval o návrhu stěžovatele na ustanovení zástupce, neboť neodstraněním vady se stala neodstranitelnou.

[10] Soud se od ustálené judikatury kasačního soudu neodchýlil ani v otázce doručování výzvy stěžovateli k doplnění chybějící náležitosti žaloby. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 16. 2. 2022, č. j. 10 As 7/2022 - 18, v případě, kdy poté, co doručování nejprve probíhá bezproblémově na adresu, kterou sám cizinec sdělil, avšak další zásilka se soudu vrátí s poznámkou, že stěžovatel v místě nemá schránku, tedy že reálně se s ním není možné na této adrese spojit, je povinností soudu nahlédnout do evidence Ministerstva vnitra (azylového rejstříku), ověřit, jaká je stěžovatelova aktuální adresa hlášeného pobytu ve smyslu § 77 zákona o azylu, a pokusit se doručit stěžovateli i na tuto adresu. Teprve poté, co se z této stěžovatelovy evidenční adresy vrátí zásilka s poznámkou, že stěžovatel nemá v místě schránku, uplatní se fikce doručení ve smyslu § 50 odst. 2 o. s. ř. V projednávaném případě stěžovatel na adrese pro doručování (místě hlášeného pobytu), kterou uvedl v žalobě a kterou městský soud ověřil z azylového rejstříku, nejprve převzal přípis s výzvou k doložení stejnopisu opatřeného jeho vlastnoručním podpisem a k doložení jeho majetkových poměrů. Již v té době byl tedy seznámen se skutečností, že je povinen doložit tuto chybějící náležitost žaloby, kterou však nesplnil. Následně se soudu vrátila zásilka s usnesením obsahujícím výzvu k zaslání stejnopisu opatřeného vlastnoručním podpisem žalobce, doručovaná na stejnou adresu. Dle doručujícího orgánu byl stěžovatel na této adrese neznámý. Městský soud proto vyhotovil výpis z azylového rejstříku, ve kterém ověřil, že stěžovatel má na této adrese skutečně od 26. 3. 2021 do 1. 3. 2022 pobývat. Současně vyvěsil výzvu podle § 50 odst. 2 o. s. ř. Městský soud tedy postupoval v souladu s požadavky zákona a judikatury, a ani tato námitka proto nemohla odůvodnit přijetí kasační stížnosti k meritornímu přezkumu. Nad rámec uvedeného soud dodává, že na této adrese následně stěžovatel převzal napadené usnesení městského soudu a rovněž ji uvedl v kasační stížnosti.

[11] Nejvyšší správní soud pak nebyl oprávněn zabývat se námitkami nutnosti prolomení zásady posuzování případu podle skutkového a právního stavu v době vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) i chybném posouzení Ukrajiny jako bezpečné země původu. Tyto námitky nemíří do rozhodovacích důvodů, které městský soud vedly k odmítnutí žaloby, nýbrž do merita rozhodnutí žalovaného.

[12] Nad rámec uvedeného kasační soud dodává, že stěžovateli nic nebrání v podání opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Aktuální válečná situace v jeho zemi původu totiž představuje novou skutečnost ve smyslu § 11a odst. 1 zákona o azylu, odůvodňující přijetí žádosti k věcnému projednání.

[13] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že se městský soud nijak neodchýlil od judikatury kasačního soudu a nedopustil se ani hrubého pochybení při výkladu hmotného či procesního práva. Kasační stížnost proto soud odmítl jako nepřijatelnou ve smyslu § 104a s. ř. s.

[14] Stěžovatel připojil ke kasační stížnosti návrh na přiznání odkladného účinku. O tomto návrhu soud nerozhodoval, jelikož odkladný účinek působí jen do skončení řízení před soudem a soud rozhodl o samotné kasační stížnosti bez zbytečného odkladu po nezbytném poučení účastníků řízení a obstarání dalších podkladů nutných pro rozhodnutí. Rozhodnutí o odkladném účinku tak skončením řízení o kasační stížnosti pozbylo smyslu.

[15] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Soud o nákladech nerozhodoval podle § 60 odst. 3 s. ř. s., přestože kasační stížnost odmítl, a to s ohledem na závěry usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS (srov. obdobně usnesení ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 28). Stěžovatel v řízení nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, avšak nevznikly mu žádné náklady nad rámec úřední činnosti, a proto mu soud nepřiznal náhradu nákladů řízení.

[16] Nejvyšší správní soud ustanovil stěžovateli usnesením ze dne 3. 3. 2022, č. j. 1 Azs 360/2021 - 32, zástupcem JUDr. Maroše Matiaška, LL.M., advokáta se sídlem Ovenecká 78/33, Praha 7. Soud mu stanovil odměnu za dva úkony právní služby, konkrétně za převzetí a přípravu zastoupení a sepsání doplnění kasační stížnosti podle § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb. (dále jen „advokátní tarif“). Zástupci stěžovatele za každý úkon náleží odměna 3.100 Kč [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu], tj. 6.200 Kč, a náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč za každý úkon, tj. 600 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), celkem tedy 6.800 Kč. Ustanovený zástupce je plátcem daně z přidané hodnoty, proto mu rovněž náleží náhrada ve výši 21 % z částky 6.800 Kč, tj. 1.428 Kč. Celkem tedy činí odměna ustanoveného zástupce 8.228 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

pokračování

V Brně dne 14. dubna 2022

JUDr. Ivo Pospíšil
předseda senátu